

Proefexamen macro-economie

Deel I: Open vragen (6 punten, 30%)

Beschouw het evenwicht op de geldmarkt. De vraag naar geld wordt voorgesteld door M^d , de vaste proportie die het publiek daarvan cash aanhoudt wordt voorgesteld door c , de reservecoëfficiënt van de banken door θ , de geldbasis door H .

Vraag 1 (3p):

Stel dat er in deze economie geen cash geld (= chartaal geld) wordt aangehouden. De geldbasismultiplicator is dan gelijk aan: $1/\theta$

De Centrale Bank van deze economie beslist om de reservecoëfficiënt van de banken te verlagen terwijl de overheid gelijktijdig de autonome nettobelastingen verlaagt. (Er wordt nog altijd geen cash geld aangehouden.) Als gevolg van deze twee maatregelen zal:

- de geldvraag: **stijgen**
- het geldaanbod: **stijgen**
- de geldbasis: **onveranderd blijven**
- de geldhoeveelheid: **stijgen**
- de (nominale) beleidsrente: **stijgen, dalen of gelijk blijven (het effect is onzeker)**

Vraag 2 (3p):

We combineren nu de werking van de geldmarkt met de werking van de goederenmarkt van een gesloten economie met constant prijspeil. Stel dat er in deze economie enkel cash geld (= chartaal geld) wordt aangehouden (en dus geen deposito's). Bovendien kiest de Centrale Bank de (nominale) beleidsrente en past ze steeds de geldhoeveelheid daaraan aan.

De Centrale Bank beslist om de verplichte reservecoëfficiënt van de banken te verlagen en de overheid verlaagt gelijktijdig de autonome nettobelastingen.

Als gevolg van deze twee maatregelen zal:

- de geldbasismultiplicator: **onveranderd blijven**
- de IS-curve: **naar rechts verschuiven**
- de LM-curve: **onveranderd blijven**
- het geldaanbod: **verhoogd worden door de CB**
- de output: **stijgen**
- de (nominale) beleidsrente: **onveranderd blijven**

Deel II: Meerkeuzevragen (14 punten, 70%)

Wanneer de nominale rente die een risicovolle ontlenaar betaalt 11% bedraagt en de nominale beleidsrente bedraagt 2%, dan is de kans op een faillissement:

- A. 8,11%**
- B. 0,82%
- C. 5,45%
- D. 0,55%

Wanneer er geen vertraging zit op de aanpassingen van de verwachtingen over de productiviteitsgroei, leidt een stijging in productiviteit op middellange termijn tot:

- A. een stijging in de natuurlijke werkloosheidsgraad.
- B. een neerwaartse verschuiving van de prijszettingcurve.
- C. een opwaartse verschuiving van de loononderhandelingscurve.**
- D. een daling in het reële loon.

Wanneer men een vereenvoudigde voorstelling maakt van de Belgische bankbalans, wat kan men dan concluderen?

- A. Banken zijn nauwelijks met elkaar verweven.
- B. Banken bezitten voornamelijk kortlopend schuld papier.
- C. Banken bezitten voornamelijk aandelen.
- D. Banken hebben relatief weinig eigen vermogen.**

Gegeven volgende Phillipscurve: $\pi_t = \pi_{e,t} + 0,15 - 1,5u_t$ waarbij $\pi_{e,t} = \pi_{t-1}$. Op tijdstip t-1 bedroeg de inflatie 0%. Op tijdstip t beslist de overheid om de werkloosheid vast te pinnen op 3% en dat niveau te handhaven. Bovendien werkt vanaf nu één vierde van de arbeidskrachten in deze economie onder automatisch geïndexeerde arbeidscontracten. Bepaal de nieuwe vergelijking van de Phillipscurve rekening houdend met de loonindexatie en bereken hoeveel de inflatie bedraagt op tijdstip t+1.

- A. 28%**
- B. 14%
- C. 7%
- D. 3,5%

Welke uitspraak is juist?

- A. De CB kan er altijd voor zorgen dat $Y = Y_n$.
- B. Het is gemakkelijker voor een CB om de output gelijk aan de potentiële output te houden wanneer de inflatieverwachtingen verankerd zijn dan wanneer ze dat niet zijn.**
- C. Een stijging in de olieprijs zorgt voor een daling in de natuurlijke werkloosheidsgraad.
- D. Op middellange termijn leidt een expansieve budgettaire politiek tot een daling in de natuurlijke reële beleidsrente.

Wat verstaat men onder het Solow-residu?

- A. Technologische innovatie.**
- B. Investerings in kapitaal.
- C. Het aantal mensen dat werkloos is zelfs wanneer de werkloosheid gelijk is aan de natuurlijke werkloosheid.
- D. Afschrijvingen op materiële vaste activa.

Wanneer een economie zich op haar balanced growth path bevindt:

- A. is de reële rente gelijk aan de inflatie
- B. is de groei van het kapitaal gelijk aan de groei van de populatie
- C. is de groei van zowel output als kapitaal gelijk aan de gesommeerde groei van de populatie en de technologie.**
- D. is de groei van de output gelijk aan de groei van de technologie.

Een toename in de spaarquote leidt niet tot:

- A. Een toename in de output per werknemer op korte termijn.
- B. Een toename in de groei van de output per werknemer op lange termijn.**
- C. Een toename in het inkomen op lange termijn.
- D. Een toename in de kapitaalvoorraad op lange termijn.

Uit onderstaande tabellen blijkt dat de VS zich sneller heeft hersteld na het uitbreken van de financieel economische crisis dan de EU.

Percent	1990–2007 (average)	2008–2009 (average)	2010–2014 (average)	2015
Output growth rate	3.0	-1.5	2.2	2.5
Unemployment rate	5.4	7.5	8.0	5.4
Inflation rate	2.3	1.4	1.6	0.7

Output growth rate: annual rate of growth of output (GDP). Unemployment rate: average over the year. Inflation rate: annual rate of change of the price level (GDP deflator).
Source: IMF, World Economic Outlook, July 2015.

Table 1-1 Growth, Unemployment, and Inflation in the United States, 1990–2015

Percent	1990–2007 (average)	2008–2009 (average)	2010–2014 (average)	2015
Output growth rate	2.1	-2.0	0.7	1.5
Unemployment rate	9.4	8.6	11.1	11.1
Inflation rate	2.1	1.5	1.0	1.1

Output growth rate: annual rate of growth of output (GDP). Unemployment rate: average over the year.
Inflation rate: annual rate of change of the price level (GDP deflator).

Table 1-3 Growth, Unemployment, and Inflation in the Euro Area, 1990–2015

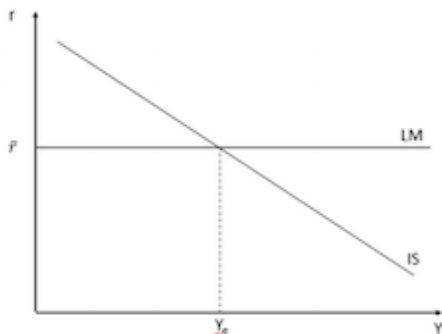
Welke aannemelijke verklaring werd in de cursus gegeven voor dit snellere herstel van de VS?

- A. De burgers van de VS zijn over het algemeen optimistischer over de economische toekomst van de burgers van Europese landen.
- B. De VS heeft een hogere arbeidsproductiviteit.
- C. In de VS is het eenvoudiger om je prijzen te verhogen als producent.
- D. In de VS is het eenvoudiger om mensen te ontslaan.**

Volgens de spaarparadox (in een gesloten economie met constant prijspeil en autonome belastingen) zal een toename in het sparen leiden tot:

- A. Een stijging van de investeringen
- B. Een daling van het evenwichtsincome**
- C. Een toename van het sparen van de overheid
- D. Een afname in de investeringen

Ga uit van het volgende IS-LM schema:

De reële rente in de economie gaat omhoog, terwijl het inkomen gelijk blijft. Bekend is dat de centrale bank geen enkele actie heeft ondernomen. Wat kan de oorzaak zijn van deze beweging?

- A. Een daling in de inflatieverwachtingen, gecombineerd met een afname in de risicopremie.**
- B. Een toename in de risicopremie, gecombineerd met hogere overheidsbestedingen.
- C. Een stijging in de inflatieverwachtingen, gecombineerd met een toename in de risicopremie.
- D. Een afname in de risicopremie, gecombineerd met hogere overheidsbestedingen.

Stel dat de loononderhandelingscurve wordt weergegeven door: $W = P_e (1-u)$ en de mark-up stijgt van 10 naar 15%. Wat gebeurt er met de natuurlijke werkloosheidsgraad wanneer de prijsverwachtingen correct zijn?

- A. Stijgt met 3,94 procentpunt.
- B. Daalt met 3,94 procentpunt.
- C. Stijgt met 4,76 procentpunt.
- D. Daalt met 4,76 procentpunt.

Veronderstel een gesloten economie met overheid met onderstaande gegevens en bij constant prijspeil:

$$C = 100 + 0,5Y_D$$

$$I = 50 + 0,3Y - 1600i \quad G = 100$$

$$T = 20 + \tau Y$$

$$M_d = Y - 3000i + 150i = 0,04$$

Bereken de marginale aanslagvoet die de overheid zou moeten opleggen om budgettair evenwicht te verkrijgen in het macro-economisch evenwicht. Hoeveel moet het reële geldaanbod dan bedragen?

- A. $\tau = 0,0432; M_s/P = 680$
- B. $\tau = 0,1176; M_s/P = 710$
- C. $\tau = 0,3466; M_s/P = 950$
- D. $\tau = 0,520; M_s/P = 1120$

Een economie kent volgend verloop voor het reële bbp en de bbp-deflator:
Hoeveel bedraagt het nominale bbp in 2016?

	2015	2016
Reële bbp	498 miljoen dollar	526 miljoen dollar
bbp-deflator	1	1,05

- A. 552,30 miljoen dollar
- B. 500,95 miljoen dollar
- C. 522,90 miljoen dollar
- D. 474,29 miljoen dollar